

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

KEIZERSBERG 12

TE ELSENDORP

GEMEENTE GEMERT-BAKEL

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Keizersberg 12 te Elsendorp in de gemeente Gemert-Bakel

Opdrachtgever | Gemeente Gemert-Bakel
Postbus 10.000
5240 DA Gemert

Project | GBA.TON.ECO1
Rapportnummer | 15094115
Versienummer | D1
Status | Eindrapportage
Datum | 17 november 2015

Vestiging | Boxmeer
Opsteller | Drs. J.G.T. Driessen

Paraaf

Kwaliteitscontrole | Ing. M. Koen

Paraaf

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Flora- en faunawet dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik plangebied en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	4.1 Flora- en faunawet.....	7
	4.2 Gebiedsbescherming.....	9
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	11
	5.1 Vogels.....	11
	5.2 Vleermuizen.....	12
	5.3 Overige zoogdieren	13
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen.....	13
	5.5 Ongewervelden.....	14
	5.6 Vaatplanten.....	14
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	15
	6.1 Broedvogels.....	15
	6.2 Vleermuizen.....	16
	6.3 Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en poelkikker	16
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	16
	6.5 Vaatplanten.....	17
7	GEBIEDSBESCHERMING	18
	7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	18
	7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	20

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Gemeente Gemert-Bakel opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Keizersberg 12 te Elsendorp in de gemeente Gemert-Bakel.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

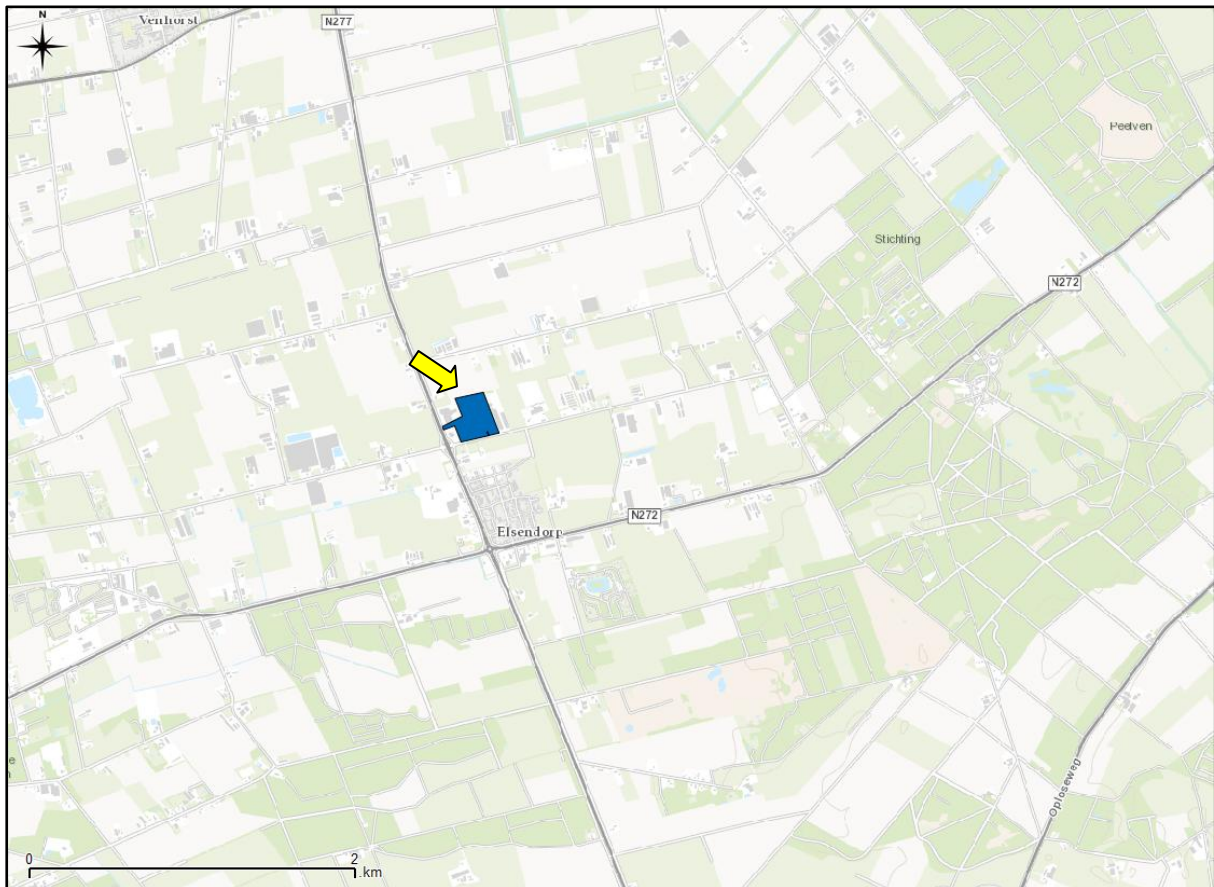
De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er in het plangebied planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of de Groenblauwe mantel.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van het plangebied niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik plangebied en omgeving

Het plangebied is gelegen ($\pm 5.900 \text{ m}^2$) aan de Keizersberg 12, circa 500 meter ten noord van de kern van Elsendorp, in de gemeente Gemert-Bakel. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 52 A (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 181.315$, $Y = 399.790$.

Figuur 1. Topografische ligging van het plangebied.

Het plangebied bestaat grotendeels uit een braakliggend onverhard en onbebouwd terrein. Aan de zuidkant zijn twee woonhuizen met tuin aanwezig (Keizersberg 12 en 16). Aan de westzijde zijn een woonhuis en een schuur aanwezig (Zeelandsedijk 49). Zowel aan de westzijde als de noordzijde zijn bospercelen aanwezig waarin twee poelen liggen. Daarnaast zijn enkele zandophogingen aanwezig binnen het plangebied. De zuidzijde van het plangebied bestaat tevens uit de bermen langs de 'Keizersberg'.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Braakliggend terrein.

Figuur 4. Noordwesthoek braakliggend terrein.

Figuur 5. Noordoosthoek braakliggend terrein.

Figuur 6. Bosperceel noordzijde plangebied.

Figuur 7. Nieuw aangelegde poel aan noordoostzijde plangebied.

Figuur 8. Oude poel aan westzijde plangebied.

Figuur 9. Woning Keizersberg 12.

Figuur 10. Woonperceel Keizersberg 18.

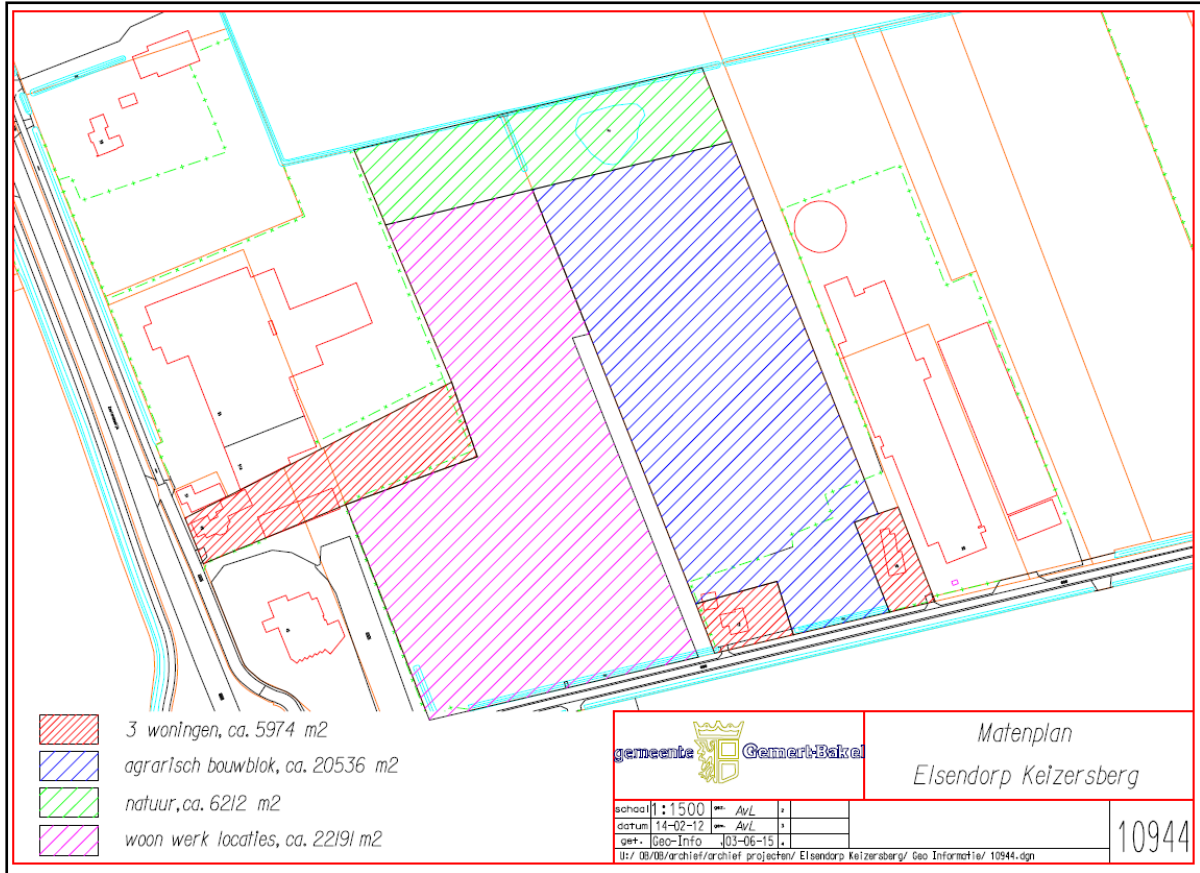
Figuur 11. Woning Zeelandsedijk 49 (onderdeel plangebied) en 51.

Figuur 12. Berm langs de Keizersberg.

2.2 Toekomstig gebruik van het plangebied en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied opnieuw in te richten. Een groot gedeelte van het terrein zal de bestemming agrarisch-technisch bedrijf krijgen van maximaal 1,5 ha. Daarnaast wordt een groot gedeelte ingericht als woon-werk locaties. De drie bedrijfswoningen blijven de bestemming van woon/werk locatie houden. Het noordelijk deel is in huidige situatie natuurlijk en blijft in de toekomst zover bekend als natuur ingericht (zie figuur 13).

Figuur 13. Toekomstige inrichting van het plangebied.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij het plangebied.

Het veldbezoek is afgelegd op 26 oktober 2015. Tijdens dit veldbezoek is het gehele plangebied, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd.

Het gebruik van openbare bronnen als waarneming.nl is voor zakelijke gebruikers niet toegestaan. Werknemers van een adviesbureau, ambtenaren, terreinbeheerders, ZZP-ers, stagiairs en onderzoekers vallen onder de definitie van zakelijk gebruikers.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen het plangebied, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van het plangebied. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van het plangebied en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op het plangebied wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie binnen het plangebied, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving.

4.1 Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Hierbij vallen vogels onder een aparte categorie.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

<p>Tabel 1 algemeen beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.</p> <p>Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.</p> <p>Voorbeelden zijn: ree, haas konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol</p>
<p>Tabel 2 overige beschermde soorten</p> <p>Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden.</p> <p>De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’).</p> <p>Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren, maretak</p>

Tabel 3 strikt beschermde soorten

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten.

De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreepdpad, boomkikker, kamsalamander

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk strikt beschermd en qua beschermingsregime te vergelijken met Tabel 3 van de Flora- en faunawet. Broedvogels vallen onder een aparte beschermingsgroep en zijn ingedeeld in een vijftal beschermingscategorieën (Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen, Dienst Regelingen, 2009). Zie tabel III voor een indeling van de bescherming van broedvogels.

Tabel III. Beschermingscategorieën aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen.

Broedvogels		
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.		
Beschermingscategorie 1	nesten jaarrond beschermd, ook buiten broedseizoen	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Beschermingscategorie 2		Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
Beschermingscategorie 3		Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Beschermingscategorie 4		Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Beschermingscategorie 5	Nesten jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.
Overige broedvogels ("algemeen" voorkomen- de broedvogels)	Nesten die <i>niet</i> het hele jaar door zijn beschermd; enkel binnen broedseizoen.	Vogels die elk broedseizoen een nieuw nest maken of in staat zijn een nieuw nest te maken. De vogelnesten voor eenmalig gebruik.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat negatieve gevolgen voor de vleermuisstand op lokaal niveau. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Algemene Zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd.

Tabel IV. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.2 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebieden)

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn

beide zijn opgenomen in de Natura 2000-wetgeving, zijn de termen “Habitatrichtlijngebied” en “Vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het Ministerie van Economische Zaken (via Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) of door de Provincie.

Natuurbeschermingswet 1998 (Beschermd Natuurmonumenten)

Beschermd Natuurmonumenten zijn gelegen buiten de Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 is het onderscheid tussen Staats- en Beschermd Natuurmonumenten opgeheven en gewijzigd in Beschermd Natuurmonumenten en zijn (delen van) Beschermd Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Het beschermingsregime voor Beschermd Natuurmonumenten betreft het verbod om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument, zoals natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis ervan. Ontwikkelingen zijn wel mogelijk als door het Ministerie of de Provincie een vergunning is verleend.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk Nederland is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermd Natuurmonumenten en de Wetlands) en verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk geworden voor het Natuurnetwerk Nederland. Tot die tijd was de Rijksoverheid hiervoor verantwoordelijk. De planologische begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Groenblauwe mantel

De Groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw en het agrarisch gebied, alsook het stedelijk gebied. Het kerngebied groenblauw wordt ommanteld om kernen te versterken en te verbinden. De Groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw. Binnen de Groenblauwe mantel zijn ook de zogenaamde beheersgebieden van de ecologische hoofdstructuur opgenomen. Het beleid binnen de Groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap. Voor de natuur betekent dit vooral versterking van de leefgebieden voor plant- en diersoorten en de bevordering van de biodiversiteit buiten de EHS. Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen, zoals het wijstverschijnsel op de Peelrandbreuk in Oost Brabant, in de beekdalen en op de overgangen van zand/veen naar klei in de zogenaamde Naad van Brabant. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de “jaminsbenadering”. De Groenblauwe mantel biedt echter geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal)intensieve vormen van recreatie en landbouw.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes.

5.1 Vogels

Broedvogels (beschermingscategorie 1 t/m 4)

De bebouwing binnen het plangebied (Zeelandsedijk 49, Keizersberg 12 en Keizersberg 18) is geschikt als nestlocatie voor huismus door de aanwezigheid van ruimte onder dakrand die toegankelijk is via de dakgoot. Indien onder de dakpannen een nestlocatie van huismus aanwezig, kunnen de huismussen het omliggend groen in de siertuinen van de woningen eveneens gebruiken om in te schuilen en op te foerageren. Bij sloop en/of renovatie van de aanwezige bebouwing en verwijderen van omliggend groen in de siertuin kan dan ook mogelijk verstoring optreden van een broedlocatie van de huismus. Indien de huidige bebouwing niet verbouwd/gesloopt wordt en er voldoende groen aanwezig blijft rondom de bebouwing, is verstoring van de huismus echter niet aan de orde door de voorgenomen plannen binnen het plangebied.

Door de aanwezigheid van geschikte openingen langs de dakranden en/of tussen de dakpannen vormt de bebouwing binnen het plangebied een potentiële nestlocatie voor de gierzwaluw. Bij sloop en/of verbouwing van de woningen kan mogelijk dan ook mogelijk verstoring optreden van een nestlocatie van de gierzwaluw. Indien geen werkzaamheden aan de bebouwing plaatsvinden, is verstoring van de gierzwaluw op voorhand niet aan de orde.

Ten aanzien van de steenuil en/of kerkuil zijn geen aanwijzingen gevonden, zoals nesten, braakballen, ruiveren en uitwerpselen, die er op duiden dat de onderzoekslocatie een functie heeft voor deze soort waarvan het nest en leefgebied jaarrond is beschermd. Verder zijn de aanwezige bomen/bospercelen binnen het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermd nesten van soorten als sperwer en ransuil. Deze zijn niet aangetroffen. Het is dan ook uitgesloten dat nestlocaties van dergelijke soorten verstoord worden door de voorgenomen ingreep.

Figuur 14. Toegangmogelijkheden huismus via dakgoot.

Figuur 15. Overhangende dakpannen geschikt voor gierzwaluw.

Figuur 16. Losse dakpan die toegang verschaft tot ruimte onder dakpannen.

Broedvogels (beschermingscategorie 5)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. De bomen en de bebouwing op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holtes en grote nesten. Daarbij zijn rondom de westelijke vijver verschillende nestkasten aangetroffen waarin een soort als koolmees en/of pimpelmees kan broeden. Een dergelijke broedende soort kan verstoord worden wanneer de kast verwijderd wordt. Voor dergelijke soorten zijn in de directe omgeving echter voldoende alternatieve nestgelegenheden aanwezig. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de eventueel aanwezige nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie in dit geval een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bospercelen en siertuinen zijn binnen de onderzoekslocatie geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggenmus, winterkoning, roodborst, houtduif, fitis en tjiftjaf. Bij het verwijderen van beplanting of kap van bomen kunnen nesten van dergelijke soorten verloren gaan.

5.2 Vleermuizen

Uit het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk & Limpens 2006) blijkt dat binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis zijn waargenomen. Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar tevens Brandt's vleermuis en watervleermuis kunnen voorkomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De woonhuizen op de onderzoekslocatie zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte openingen langs de dakrand en/of ruimte tussen dakpannen die toegang verlenen tot de ruimte onder dakpannen en mogelijk in de spouwmuur. De aanwezige bebouwing is met name geschikt voor soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. De soorten kunnen de bebouwing gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en mogelijk als winterverblijf. Indien de bebouwing wordt gesloopt/verbouwd kan daarom sprake zijn van verstoring ten aanzien van een vaste rust- en verblijfplaats van een vleermuisensoort. Indien de bebouwing gehandhaafd blijft, is verstoring van een verblijfplaats echter op voorhand al uit te sluiten.

De bomen binnen het plangebied zijn gecontroleerd op potentiële verblijfplaatsen (holtes, spleten en loshangend schors) voor vleermuizen. Deze zijn vooralsnog niet aangetroffen. Omdat vleermuizen een vrije aanvliegmogelijkheid tot de verblijfplaats moeten hebben, is het uitgesloten dat dergelijke geschikte plekken zijn gemist.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de afstand tot overige bebouwing en bomen met geschikte holtes, spleten en loshangend schors in de omgeving uitgesloten dat er in de omgeving buiten het plangebied (potentiële) verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de voorgenomen plannen.

Foerageergebied

Het plangebied zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen. Dit doordat een groene zone

aan de noordzijde gehandhaafd blijft tezamen met de aanwezigheid van bomenrijen in de directe omgeving.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomen binnen het plangebied vormen geen essentiële verbinding tussen potentiële verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomen langs de Keizersberg en Zeelandsedijk vormen wel een potentiële vliegverbinding richting zuidelijk en oostelijk gelegen bossen. Er vanuit gaande dat deze bomen die als potentiële vliegroute kunnen fungeren gehandhaafd blijven bij de herbestemming van het plangebied, zal er geen sprake zijn van verstoring ten aanzien van vliegroutes.

5.3 Overige zoogdieren

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn, egel, mol en verschillende muizensoorten. De verblijfplaatsen van dergelijke algemene soorten zullen zich voornamelijk ter plaatse van de bospercelen bevinden. De siertuinen zullen door dergelijke algemene soorten vooral worden gebruikt om te foerageren en grasstroken zullen vooral om op te foerageren gebruikt worden.

Streng beschermde soorten

De houtopstanden binnen het plangebied vormen geschikt habitat voor de eekhoorn. De bomen in de houtopstanden zijn onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Hierbij zijn geen nesten of nestresten van de eekhoorn aangetroffen. Verstoring van nesten van eekhoorn is bij kap van de aanwezigheden bomen dan ook niet aan de orde.

De das komt volgens de verspreidingsgegevens van Stichting Dassenwerkgroep Brabant voor in de omgeving van Elsendorp. Tijdens het veldbezoek zijn binnen en langs het plangebied geen burchten, graaf-, loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van het plangebied door de das. Wegens de afwezigheid van burchten op en langs de onderzoekslocatie en gezien het grote aanbod geschikt leefgebied voor de das in de omgeving van het plangebied, is het niet aannemelijk dat de kleinschalige siertuinen en graslanden op de onderzoekslocatie van essentieel belang zullen zijn als foerageergebied van de das. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen plannen is dan ook niet te verwachten.

Tijdens het veldbezoek zijn tevens geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de bebouwing op de onderzoekslocatie als vaste rust- of verblijfplaats door de steenmarter. Steenmarters gebruiken namelijk hoozolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke als verblijfplaats. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat op de onderzoekslocatie op dit moment geen vaste rust- en verblijfplaats aanwezig is van de steenmarter.

Het voorkomen van andere streng beschermde grondgebonden zoogdieren is vanwege het ontbreken van geschikt habitat en/of op basis van verspreidingsgegevens wel redelijkerwijs uitgesloten.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 55, 2014) zijn binnen enkele kilometers van het plangebied de levendbarende hagedis en de hazelworm (in het verleden) waargenomen. Deze waarnemingen hebben betrekking op het bos- en natuurgebied de Stippelberg verder ten (zuid)oosten van de onderzoekslocatie. Binnen het plangebied is geen optimaal habitat voor reptielen

aanwezig. Daarbij staat de onderzoekslocatie niet middels groenstructuren in verbinding met het natuurgebied de Stippelberg. Gezien de geïsoleerde ligging tezamen met de minimale geschiktheid van het plangebied is redelijkerwijs uit te sluiten dat het plangebied een essentiële functie heeft voor de levendbarende hagedis of hazelworm.

Amfibieën

Volgens gegevens van RAVON (Tijdschrift RAVON 55, 2014) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende beschermde soorten waargenomen: Alpenwatersalamander, vinpootsalamander, poelkikker en heikikker. De poelen zowel aan de westzijde (oude poel) als de poel aan de noordzijde (nieuwe poel) vormen geschikte voortplantingswateren voor de beschermde Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en mogelijk poelkikker alsmede voor algemene amfibieënsoorten. Voor heikikker vormen de poelen mede gezien de schaduwrijkheid geen geschikt voortplantingswater. De houtopstanden direct rondom de poelen kunnen tevens gebruikt worden als land- en overwinteringshabitat door dergelijke soorten. Bij demping van en/of werkzaamheden aan de poelen dan wel kap van de houtopstand kan dan ook mogelijk verstoring optreden van voortplantings- en/of landhabitat van (beschermde) amfibieën.

Vissen

Gezien de geïsoleerde ligging van poelen tezamen met geringe diepte is het uitgesloten dat (beschermde) vissen in de poel aangetroffen worden.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Flora- en faunawet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten. Het is niet uit te sluiten dat in de poel algemene libellen en juffers voorkomen.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er op de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige ongewervelden

Overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn niet op de onderzoekslocatie te verwachten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig.

5.6 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Tijdens het veldbezoek is één rode lijst soort waargenomen: kleine pimpernel in de berm langs 'de Keizersberg'. Binnen het plangebied met name in de berm zijn tevens potentiële groeiplaatsen voor rapunzelklokje en wilde marjolein aanwezig. Gezien de aanwezigheid van kalkrijke, voeselarme zandgrond, zijn tevens overige beschermde soorten ook niet geheel uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen groeiplaatsen van beschermde soorten waargenomen. Echter, gezien het veldbezoek heeft plaatsgevonden buiten het hoofdbloeiseizoen is niet uitgesloten dat alsnog groeiplaatsen van beschermde vaatplanten aanwezig zijn. Op basis van de huidige onderzoeksinspanning zijn beschermde plantensoorten dan ook niet geheel uit te sluiten.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Flora- en faunawet en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgotraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Flora- en faunawet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Broedvogels

Huismus

Nesten van de huismus zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen en gezien de geschiktheid van de woningen binnen het plangebied dient, indien de bebouwing binnen het plangebied wordt gesloopt en/of gerenoveerd, voor aanvang van de werkzaamheden tijdig duidelijk te zijn of zich onder het dak van de woonhuizen nesten van huismussen bevinden. Op basis van de nader te verkrijgen informatie gedurende het juiste geschikt seizoen kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van de huismus. Voor de huismus betekent dit dat de afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond, als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei, onder gunstige weersomstandigheden, geen huismussen ter plaatse van de woning. Bij de aanwezigheid van een of meerdere nesten van de huismus dient ten behoeve van de sloop/renovatie mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en verstoring van huismussen moeten worden voorkomen.

Gierzwaluw

Voor gierzwaluw geldt eveneens dat nesten conform de Flora- en faunawet jaarrond zijn beschermd. Met betrekking tot de voorgenomen plannen en gezien de geschiktheid van de woning op de onderzoekslocatie dient, indien de aanwezige bebouwing wordt gesloopt of gerenoveerd, voor aanvang van de werkzaamheden tijdig duidelijk te zijn of zich onder het dak van het woonhuis in gebruik zijnde nesten van gierzwaluw bevinden. Op basis van de nader te verkrijgen informatie gedurende het juiste seizoen kan worden bepaald of er bij uitvoering van de plannen sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van de gierzwaluw. Voor de gierzwaluw houdt dit in dat minimaal drie veldbezoeken plaats dienen te vinden in de periode 1 juni t/m 15 juli, in de uren voor zonsondergang, om de aanwezigheid dan wel afwezigheid van een nest van de gierzwaluw in de woning vast te stellen. Bij de aanwezigheid van een of meerdere nesten van de gierzwaluw dient ten behoeve van de sloop/renovatie mogelijk een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen de functionaliteit van de nesten behouden moeten blijven en verstoring van gierzwaluwen moeten worden voorkomen.

Overige broedvogels

Voor de overige broedvogels geldt in dit geval, dat indien beplanting en bebouwing buiten het broedseizoen worden verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11 van de Flora- en faunawet (Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden aangetast wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broed-

seizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn conform de Flora- en faunawet jaarrond beschermd. Met betrekking tot de eventuele sloop en/of renovatie van de bebouwing binnen het plangebied, dient voor aanvang van de sloop of renovatie tijdig duidelijk te zijn (middels protocollair veldonderzoek) of de bebouwing en/of boomholte een verblijfsfunctie heeft voor een vleermuizensoort. Op basis van het aanvullende veldonderzoek (circa vijf nachtelijke rondes in de periode mei – september) kan worden bepaald of er bij uitvoering van de sloop of renovatie sprake is van overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen. Bij aanwezigheid van een verblijfplaats van een vleermuizensoort dient ten behoeve van de sloop of renovatie een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats. Daarnaast zal door het treffen van maatregelen, zoals het aanbieden van tijdelijke vleermuiskasten, slopen buiten de gevoelige periode en het duurzaam geschikt maken van nieuwbouw, de functionaliteit van de verblijfplaatsen behouden moeten blijven en schade aan individuen moeten worden voorkomen.

6.3 Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en poelkikker

Voor de Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en poelkikker geldt dat deze soorten zowel de oude als nieuwe poel binnen het plangebied kunnen gebruiken als voortplantingshabitat en van de omliggende houtopstand als landhabitat. Bij demping van (één van) de poelen dan wel werkzaamheden binnen de houtopstanden kan dan ook verstoring optreden van de Alpenwatersalamander, vinpootsalamander en/of poelkikker en is mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Middels aanvullend onderzoek dient voor aanvang van de werkzaamheden bepaald te worden of de poelen voortplantingswater betreffen van de vinpootsalamander, poelkikker en/of Alpenwatersalamander en in dat geval de houtopstanden gebruikt worden als landhabitat.

Bij het aantreffen van een vaste rust- en/of verblijfplaats van Alpenwatersalamander op de onderzoekslocatie geldt dat deze soort is opgenomen in Tabel 2 van de Flora- en faunawet en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding mag komen. Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dient in dat geval gewerkt te worden conform een goedgekeurde gedragscode en/of dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden om een negatief effect te voorkomen. Indien niet mogelijk is te werken via een goedgekeurde gedragscode en mitigerende maatregelen een negatief effect niet (geheel) kunnen voorkomen dient alsnog een ontheffing aangevraagd te worden voor de verstoring van een vaste rust- en/of verblijfplaats van de Alpenwatersalamander.

Bij het aantreffen van een vaste rust- en/of verblijfplaats van vinpootsalamander dan wel poelkikker geldt dat deze soorten zijn opgenomen in Tabel 3 van de Flora- en faunawet en de gunstige staat van instandhouding en de functionaliteit van de onderzoekslocatie voor de soort niet in het geding mag komen. Om de functionaliteit te behouden dienen in dat geval mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen te worden om een negatief effect te voorkomen. Mogelijk zal daarnaast ook een ontheffing moeten worden aangevraagd afhankelijk van de situatie. Indien verstoring niet geheel te voorkomen is, dient sowieso een ontheffing aangevraagd te worden voor de verstoring van een vaste rust- en/of verblijfplaats van de vinpootsalamander en/of poelkikker.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën die mogelijk tijdens de werkzaamheden op de onderzoekslocatie zijn aan te treffen, zoals egel, konijn, kleine watersalamander, bruine kikker en gewo-

ne pad, geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Flora- en faunawet. Hierdoor hoeft bij verstoring geen ontheffing te worden aangevraagd.

Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen (artikel 9 Flora- en faunawet). Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Indien noodzakelijk dient een aanwezig dier zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten het gebied waar de werkzaamheden plaatsvinden.

Daarnaast wordt in het kader van deze algemene zorgplicht bij eventuele demping van de poelen geadviseerd dit buiten de voortplantingsperiode van amfibieën uit te voeren.

6.5 Vaatplanten

Voor te verwachten beschermde vaatplanten binnen het plangebied als wilde marjolein en rapunzelklokje en soorten van voedselarme kalkrijke omstandigheden geldt dat indien groeiplaatsen aanwezig zijn mogelijk vernietiging plaatsvindt van groeiplaatsen van dergelijke soorten en daardoor overtreding plaatsvindt van de Flora- en faunawet. Middels aanvullende veldbezoeken binnen het hoofdbloei seizoen dient vastgesteld te worden of binnen het plangebied groeiplaatsen van beschermde soorten wel of niet aanwezig zijn.

Voor de te verwachten soorten binnen het plangebied geldt dat ze zijn opgenomen in Tabel 2 van de Flora- en faunawet, waardoor indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, er bij het aantreffen van deze soorten gewerkt mag worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan het verplaatsen van de aanwezige individuen. Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode is een ontheffingsaanvraag niet aan de orde.

Voor de aangetroffen groeiplaats van de rode lijst soort kleine pimpernel geldt dan deze niet beschermd is onder de Flora- en faunawet. Wel wordt in kader van de algemene zorgplicht geadviseerd om de groeiplaats van kleine pimpernel te ontzien langs 'de Keizersberg' en/of de aanwezige kleine pimpernel ter plaatsen buiten de invloedssfeer van de ingreep.

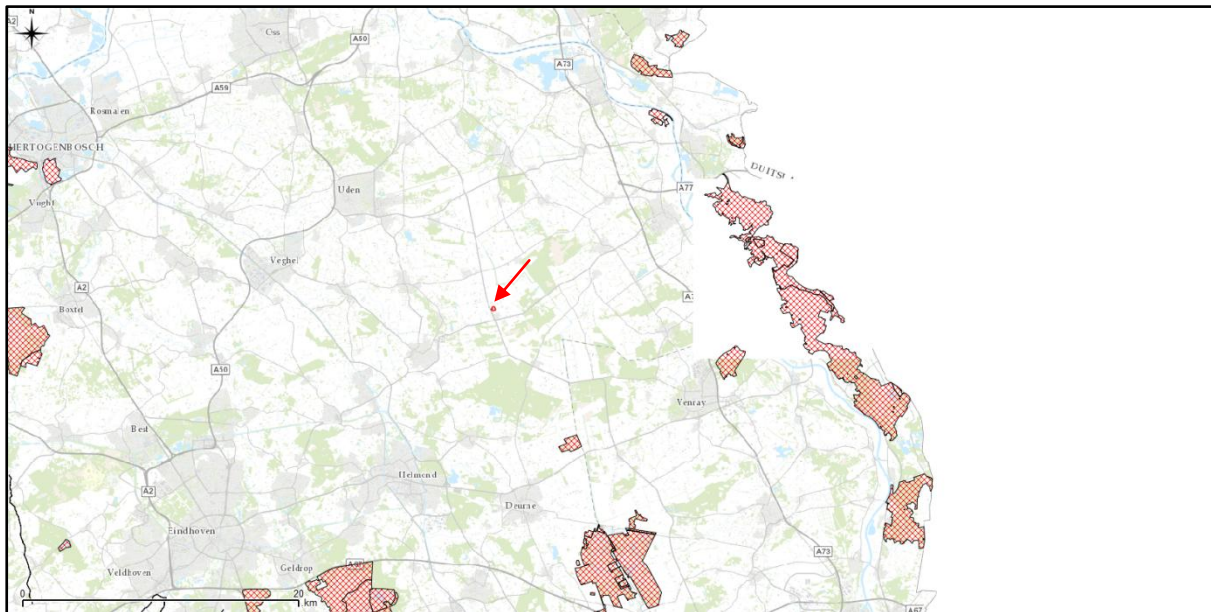
7 GEBIEDSBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument. Het meest nabijgelegen onderdeel van een conform de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied bevindt zich op circa 10 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. Het betreft het Natura 2000-gebied 'Deurnsche en Mariapeel' (zie figuur 17).

Figuur 17. Ligging onderzoekslocatie (rode pijl) ten opzichte van beschermde gebieden conform natuurbeschermingswet 1998 (gearceerd).

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in een gebied dat is aangewezen als deel van het Nationaal Natuurnetwerk. De meest nabijgelegen onderdelen zijn gelegen op ongeveer 1 kilometer ten zuidwesten van het plangebied (zie figuur 18).

Figuur 18. Ligging onderzoekslocatie (gele pijl) ten opzichte van het Nationaal Natuurnetwerk.

Groenblauwe mantel

Het plangebied zelf maakt geen deel uit van de Groenblauwe mantel en ligt ook niet in de omgeving van het plangebied (op ongeveer 1,2 km).

7.2 Toetsing aan nationale en provinciale gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen of nabij een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn niet te verwachten, gezien de afstand ($\pm 9,0$ km) tot het meest nabijgelegen onderdeel van een conform de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd gebied in combinatie met de aard van de plannen (de komst van enkele woningen op de plaats van een aantal schuren). Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet wordt niet noodzakelijk geacht.

Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie grens niet aan een onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Door de afstand en de aard van voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie (de komst van enkele woningen op de plaats van een aantal schuren), alsmede de bufferwerking van een woonwijk tussen de onderzoekslocatie en het betreffende gebied, zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk derhalve niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel

De onderzoekslocatie is volgens de Verordening Ruimte 2014 niet gelegen binnen de Groenblauwe mantel van de provincie Noord-Brabant. Aantasting van de Groenblauwe mantel is dan ook niet aan de orde.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Gemert-Bakel een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Keizersberg 12 te Elsendorp in de gemeente Gemert-Bakel.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens de Natuurbeschermingswet 1998 zijn beschermd, of deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland of de Groenblauwe mantel.

De initiatiefnemer is voornemens het plangebied opnieuw in te richten. Een groot gedeelte van het terrein zal de bestemming agrarisch-technisch bedrijf krijgen van maximaal 1,5 ha. Daarnaast wordt een groot gedeelte ingericht als woon-werk locaties. De drie bedrijfswoningen blijven de bestemming van woon/werk locatie houden. Het noordelijk deel is in huidige situatie natuurlijk en blijft in de toekomst zover bekend als natuur ingericht

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel V. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Flora- en faunawet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel V. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	potentiële nestgelegenheden buiten het broedseizoen verwijderen
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk ¹	ja ¹	afhankelijk van nader onderzoek ¹	¹ mits sloop/renovatie plaatsvindt van de bebouwing binnen het plangebied, anders is geen sprake van verstoring en is aanvullend onderzoek niet nodig
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk ²	ja ²	afhankelijk van nader onderzoek ²	² mits sloop/renovatie plaatsvindt van de bebouwing binnen het plangebied, anders is geen sprake van verstoring en is aanvullend onderzoek niet nodig
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee ³	nee	nee	³ zolang de potentiële vliegroutes langs de de Zeelandsedijk en Keizersberg gehandhaafd blijven
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als mol, konijn en diverse muizensoorten
Amfibieën		ja	mogelijk	ja ⁴	afhankelijk van nader onderzoek ⁵	⁴ betreft onderzoek naar gebruik van onderzoekslocatie als voortplantings- en/of landhabitat door vinpootsalamander dan wel Alpenwatersalamander ⁵ bij enkel aantreffen van Alpenwatersalamander is ontheffing niet nodig indien gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode en/of negatieve effecten door mitigerende maatregelen voorkomen kunnen worden

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
					Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van soorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad
Reptielen	nee	nee	nee	nee	-
Vissen	nee	nee	nee	nee	-
Ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	ja	mogelijk	ja ⁶	Nee ⁷	<p>⁶betreft onderzoek naar aanwezigheid van groeiplaatsen van beschermde vaatplanten tijdens het hoofdbloeiseizoen</p> <p>⁷mits bij aantreffen bij aantreffen van groeiplaatsen gewerkt kan worden via een goedgekeurde gedragscode en/of mitigerende maatregelen worden genomen om verstoring te voorkomen</p> <p>In kader van de algemene zorgplicht wordt vrijblijvend geadviseerd de groeiplaats van kleine pimpernel te handhaven en/of individuen te verplaatsen buiten de invloedssfeer van de ingreep</p>
Gebiedsbescherming					
	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natuurbeschermingswet 1998	op 9 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	op 1 km	nee	nee	nee	-
Groenblauwe mantel	op 1,2 km	nee	nee	nee	-

Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan dient voor aanvang van de werkzaamheden middels aanvullend onderzoek duidelijkheid verkregen te worden over de aanwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vinpootsalamander, Alpenwatersalamander en poelkikker alsmede groeiplaatsen van beschermde plantensoorten binnen het plangebied. Daarnaast dient indien sloop/renovatie van de aanwezige woonbebouwing plaatsvindt eveneens middels aanvullend protocollair onderzoek bepaald te worden of in de bebouwing verblijfplaatsen aanwezig zijn van soorten als huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Overtredingen ten aanzien van algemene broedvogels kunnen op voorhand worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen. Verder dient te allen tijde de zorgplicht in acht te worden genomen.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur

- Boesveld, A., A.W. Gmelig Meyling & I. van Lente 2011. Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2010. Platte schijfhoorn *Anisus vorticulus*. Stichting ANEMOON, Bennebroek.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H, V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198.
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Coördinatiepunt Landschapsbeheer 2015. Jaarverslag 2014 Vrijwillige bescherming steenuil en kerkuil in Noord-Brabant. Stichting Het Noordbrabants Landschap, Haaren
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55 Jaargang 16 (4).
- van Delft, J.J.C.W. & W. Schuitema 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied, Den Haag.
- Huijbregts, H. 2003. Beschermde kevers in Nederland (Coleoptera). Nederlandse Faunistische Mededelingen 19: 1-34.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij 1990. Handleiding voor de bescherming van bedreigde muurplanten. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Odé, B., Beringen, R. & van der Slikke, W. 2009. Rapportage Bedreigde Soorten Project 2009. Flo-ron, Leiden.
- Parmentier, F. & A. van Paassen, 2009. Steenuil onder de pannen – maatregelen-catalogus ter verbetering van het leefgebied van de steenuil. Landschapsbeheer Nederland. <http://www.steenuil.nl/catalogus/pdf/Handboek.pdf>
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- STONE, Landschapsbeheer Nederland, SOVON en Vogelbescherming Nederland. Erfwijzer Steenuil. Bekijk het erf door de ogen van een Steenuil!

Twisk, P. & H. Limpens 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Vogelbescherming Nederland, Landschapsbeheer Nederland, SOVON vogelonderzoek, STONE steenuiloverleg Nederland 2006. Steenuil onder de pannen.

Websites

www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
www.floron.nl (soortgegevens planten)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
www.mijn.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaards)
www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen lopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtname van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Opdrachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

